

lépteteknek irányt szab (Zs 39,3-4), úgy hiszem, akkor is új dal fakad fel ajkaton a megújult életért, énekszó a mi Istenünknek. S mert bűnbánatokra feleletül nemcsak bocsánatot adott, hanem jutalmat is ígért, vajon az eljövendő javak ígérete (Róm 12,12) nem indít-e még inkább örömrre, hogy dalolva járjátok Isten útjait, mert hatalmas az Úr dicsősége (Zs 137,5)? S ha esetleg valamelyikötök előtt a Szentírás egy-egy titkos vagy nehezebb mondata megvilágosodik, nincs kétség: hálából a mennyei kenyér alamizsnájáért csendüljön fel az örömkialtás, a lakomázó éneke, mint Istennek szánt kellemes zene. Sőt még a mindennap gyakorlataiban és csatározásaiban is, amelyek nélkül soha senki, aki Krisztusban él, még kis időre sem létezhet (2Tim 3,12) a test, a világ s az ördög miatt – hiszen állandóan tapasztaljátok, hogy katonasors az ember élete a földön (Jób 7,1) – naponta új dalra kell zendítenetek azokért a győzelmekért, amikben részetek volt. Amikor egy kísértést legyőzünk, vagy egy bűnös szokáson felülkerekedünk, valami fenyegető veszélyt kikerülünk, a cselvető csapdáját felfedezzük, a lélek valamilyen megrögzött szenvedélyéből egyszer s mindenkorra kigyógyulunk vagy egy régóta áhított, s gyakran kért erényt Isten ajándékából végre megszerzünk, vajon – a Próféta szava szerint – „nem zendül meg bennünk a hála és dicséret dala“ (Iz 51,3)? Vajon minden egyes jótéteményéért nem felel-e bennünk zengő áldás az Úrnak adományaiért? . .

Feltételezem, hogy már saját magatokban megélik mindazt, amit a Zsoltároskönyv nem „Énekek énekének“, hanem a „Lépcsőfokok énekeinek“ nevez, hogy jelezze: minden lelki haladásra a fölfelé jutás mértéke szerint – úgy ahogy az ki-ki szívében végbemegy – egy-egy ének legyen a válasz, dicsérve és magasztalva azt, aki bennünket magasba visz. Másképp aligha valósulhatna meg a zsoltárvers: „Zengik a diadalt vidám dalokkal a győztes sátorokban“ (Zs 117,15). De az sem, amit az Apostol oly szépen és oly hasznosan lelkünkre köt: „Zsoltárokkal, himnuszokkal és lelki énekekkel dicsérő dalt zengjete az Úrnak szívetekben“ (Ef 5,19).

Liptay György

EGYEDÜL TE VAGY AZ ÚR

Messiási előkép és valóság

Növekednie kell

„Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbednem“ (Jn 3,30), – vallja Jézusról és önmagáról Keresztelő János, az utolsó ószövetségi és az egyetlen újszövetségi próféta. Amikor Jézusnak és az ószövetségi írásoknak kapcsolatát próbáljuk jellemezni, alkalmas átfogó szempontnak kínálkozik éppen ez a prófétai mondat. Az Írások és bennük első helyen a próféták írásai nagy erővel

tesznek tanúságot az eljövendő Messiásról, és a Szabadító alakját megrajzolva elsősorban annak erőteljes fenségét emelik ki.

Az írások róla szólnak

Ami az írásokban róla szól, azt magyarázza, elkezdve Mózesen és az összes prófétáknál, az emmauszi tanítványoknak Jézus (Lk 24,27). Az evangélista adós marad a részletekkel ezen a helyen, de megemlíti, hogy Jézus szenvedéséről és feltámadásáról volt szó. Ugyanez a központi téma, amikor Jézus utóljára beszél tanítványaihoz (Lk 24,44), és mindannak beteljesedését hirdeti, amit róla Mózes törvényében és a zsoltárokból írtak, vagyis a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból.

A jézusi szentírásmagyarázat központi élmény marad az apostoli Egyházban. Az ószövetségi írásokban azt a Krisztust keresik és állítják elének, „aki test szerint Dávid nemzetségéből született, a szentség lelke szerint azonban a halálból való feltámadásával Isten hatalmas Fiának bizonyult” (Róm 1,4), akit „Izrael háza keresztre feszített, Isten azonban Úrrá és Messiássá tett” (Csel 2,36). A megdicsőülés hegyén a törvény és a próféták képviselőjében (Lukács szerint „megdicsőülten” vagyis nagy ünnepélyességgel) megjelenő Mózes és Illés Jézussal ugyancsak az ő közelgő haláláról beszélget.

Az ószövetségi szent könyveknek szinte minden sora Jézusnak erről a fenkölt nagyságáról beszél azoknak, akik az újszövetségi iratokban tanúságot tesznek róla. „Jézus Krisztus, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségtáblája” (Mt 1,1) megírásánál az evangélista nyilván nem felejtí Jézus szavát, miszerint „Dávid a Lélek sugallatára a Messiást Úrának nevezi” (Mt 23,43). Jézus a 110. zsoltárnak ezt a helyét saját örök származásának tudatában érti és értelmezi, mert tudja: „Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok” (Jn 8,58). Lukács visszafelé halad Jézus nemzetségtáblájának összeállításánál, és Ádámgig jut el, „aki pedig az Istené”, vagyis ugyanazt állítja, amit a teológus János evangélista: „Kezdetben volt az Ige . . . , és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

Ragyogó sorfalat emelnek a szentírók az ószövetségi helyekből, hogy így vonuljon be a dicsőség királya, aki előtt feltárulnak az örök kapuk. A szűztől születő, Dávid nemzetségéből származó Messiás nagy lesz: az Úr neki adja atyjának, Dávidnak trónját, uralkodni fog, országának nem lesz vége. Szenvetés vár reá, de magasba emeltetve, mint egykor a pusztában a rézkigyó jele, magához vonz mindeneget és örök szabadulást hoz a benne hívőknek. Mint Mózes és Illés a szent hegyen (Lk 9,31), az evangélisták is úgy tudják, hogy az üdvösségnek Jeruzsálemben kell beteljesednie, mert nem vesztet el próféta a szent városon kívül (Lk 13,33), ott kell megvárniuk a tanítványoknak az Úr ígéréte szerint lejövő Szentleket és elindulniuk ígehirdető útjukra minden néphez (Lk 24,47).

Beteljesíti a Törvényt

A hegyi beszéd kijelentése mögött, miszerint Jézus beteljesíteni jött a törvényt és nem feloldani, az Ő egész messiási küldetése áll. Jézusnak az adott ószövetségi háttérben válik lehetővé, hogy megértesse küldetését. A törvény beteljesítője ugyanazzal a dicsőséges fellépéssel mutatkozik be Izrael népe előtt, mint az Úr, aki a Sinai hegynél kinyilatkoztatta és megszabta a törvényt. Ebben az értelemben áll János evangélista szava Jézusról: „Láttuk dicsőségét, mint az Atya egyszerűlöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14).

Jézus kezdettől fogva az Istennek kijáró megdicsőülés igényével lép fel és jelentkezik. Az Úr dicsőségének megjelenése sajátosan ószövetségi gondolat. Így jelenik meg az Úr a Sinai hegyen füstben, tűzben, harsonazengés között (Kiv 19,18kk). Mózes és a vele lévő hetven vén annyit lát Izrael Istenéből, hogy „lába alatt olyan valami volt, mint a zafír kövezet, és fénylett, mint a tiszta ég” (Kiv 24,10). Mózes arca pedig az Istennel való találkozás nyomán úgy ragyog, hogy félnék közelébe menni (Kiv 34,31).

Jézus úgy beszél erről a dicsóségről, mint eljövendő sorsáról, bár egyéni leg nem keresi. „Látni fogjátok, hogy megnyílik az ég, és Isten angyalai föl- és alá szállnak az Emberfia fölött” (Jn 1,51). Kánában művelt első csodatettével „kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne” (Jn 2,11). Jövendő dicsőségéből izleltető a Tábor-hegyi jelenet, amiről azonban nem szabad beszélniük, míg az Emberfia fel nem támad a halálból (Mk 9,9). Az Atya dicsőíti meg (Jn 8,54), előbb azonban búzaszemként a földbe kell hullania és ott elhálnia, és ő ezt mint jövendő sorsát elfogadja (Jn 12,23kk). Sorsát megpecsételi végső megdicsőüléséről mondott kijelentése a főtanács előtt. Egyben a halálos ítéletét jelenti, mert az ószövetségi gondolatvilágon nevelkedett bírái jól tudják, mi az értelme szavainak: „Mostantól látni fogjátok az Emberfiát, amint a Mindenható jobbán ül, és amint eljön az ég felhőin” (Mt 26,64). Megdicsőüléséről szóló mondatát „halálosan” komolyra veszi István első vértanú, aki a megkövezésnél „a Szentlélektől eltelve az égre néz, ott az Isten dicsőségét látja és Jézust az Isten jobbán” (Csel 7,55).

Nagyságát hirdetik a próféták

Az eljövendő Messiás magasztos elhivatottságát és nagyságát hirdeti a Szentlélek a próféták szavával. Merész prófétai képek ihletik az apostoli ige-hirdetést. Pünkösdi beszédében Jézusról szólva Péter apostol bizonyítottan látta a jövendölések beteljesedését: Isten feltámasztotta, jobbára emelte, és ő onnan kiárasztotta az Atyától megígért Szentlelket, ahogyan Joel próféta szólt erről (Csel 2,16).

Vegyük azonban egyenként a fontosabb próféták tanúbizonyosságát. Állítsuk első helyre a királyi zsoltároست, D á v i d o t . Péter kifejezetten idézi őt, hogy

az „Istentől csodákkal és jelekkel igazolt” Jézusról szól: teste reményben nyugodott el, lelkét az Isten nem hagyta a holtak honában, és nem engedte, hogy rothadást lásson a Szentje (Csel 2,27). A Messiásról áll, hogy Isten a jobb-jára ülteti, és ellenségeit lába elé teszi számolyul (Csel 2,34). A Jézus ellen felvonuló királyokat, a háborgó nemzeteket és a hiú terveket kovácsoló népeket (Zsolt 2,1kk) pedig nyíltan Heródesre, Poncius Pilátusra és Izrael népére értelmezi Péter, de hozzáfűzi: hiába támadnak az Úr felkent szolgája ellen. Ők csak végrehajtják azt, amit az Isten hatalma és akarata előre meghatározott. Szenvedésében és megalázottságában is győzedelmesnek látja Jézust, és kéri: nyújtsa ki kezét az Isten, hogy „gyógyulások menjenek végbe, jelek és csodák történjenek szent szolgája, Jézus nevében” (Csel 4,30).

Érdekes, mennyire a Zsoltárosnak a képeit veszi át, ahol megilleti a Messiást a királyi méltóság, az örök papság és a végső győzelem a világ fejedelme fölött. Megkönyékezi ugyan a Gonosz, de nincsen hatalma fölötte; gondoljunk csak a kísértések leírására a pusztaságban és a Getszemáni kertben. Döbbenetes képeket sorol fel a 22. zsoltár, amelyet Jézus elhaló ajakkal a kereszten imádkozik: féreg a nagy Szenvedő és nem ember, az emberek gúnytárgya, a népek megvetettje. Megsemmisítik, mégis diadalra jut: „Nevedet hirdetni fogom testvéreim előtt, és a közösségben dicsőítlek téged... Nemzetiségem neki fog szolgálni. Az Úrról beszélnek majd az eljövendő nemzedéknek, igazságosságát hirdetik a jövő népének: ő vitte ezt végbe” (Zsolt 22,23,31). Jézus szeretettel tekint nemzetségtábla szerinti ősenek, Dávid királynak alakjára. Elfogadta a Dávid fia megszólítást, amikor így fordultak hozzá és kértek tőle valamit. A Jelenések könyve pedig különös előszeretettel jeleníti meg a megdicsőült Krisztust olyan prófétai képekkel, amelyekben Dávid szerepel: „A Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, aki ha valamit kinyit, senki be nem zárja, s ha valamit bezár, senki ki nem nyitja” (Jel 3,7). „Nézd, győzött az oroszlán Juda törzséből, Dávid sarja. Ő majd kinyitja a könyvet, feltöri hét pecsétjét” (Jel 5,5). „Én, Jézus, én vagyok Dávid gyökere és sarja, a fényes hajnalcsillag” (Jel 22,16). Közös valamennyi képben, hogy erőtől duzzad, jól példázza az örök mennyei Királyt.

Fontossági sorrendben következnek Izajás próféta. Az Ő szava ihleti Keresztelő Jánost, aki a pusztában kiáltó szózatot hirdeti. Hatalmas férfiút lát, akinek nem méltó a saruszíját sem megoldani. Amikor tanúságot tesz róla, csupa erőteljes képet használ az Eljövendő bemutatására. Szórolapáttal és fejszével a kezében jön utána egy férfi, hogy tisztogasson és gyümölcstelen fákat kivágjon. Izajás ihleti Máté evangélistát, amikor Immánuel szüzi szülőanyjáról beszél. Tőle veszi a felségcímeket Lukács: a Gyermek vállára uralom kerül, a neve Csodálatos, Tanácsadó, Erős Isten, Örök Atya, Béke Fejedelme. Uralma messzire kiterjed, a békének nem lesz vége. Dávid trónját megerősíti és megszilárdítja (Iz 9,5kk). Az Úr lelke nyugszik rajta: megveri az erőszakost és megöli a gonoszt (Iz 11,1kk). Örömhírt visz a szegényeknek, gyógyít, szaba-

dulást hirdet és hoz, helyreállít, újra épít, örömeiket sugall (Iz 61,1kk). Ugyan-ez a próféta látja előre a Fájdalmak emberét, és tudja, hogy az Úr aláztos szolgájában az eljövendő Messiás jelenik meg. Nem szép, nem ékes, hanem megvetett és utolsó az emberek között, a fájdalmak férfija, mintegy Istentől megvert (Iz 53). Előre hirdeti azonban az Úr szolgájának erőteljes nagyságát és jövendő diadalát: győzelemre jut, főnséges lesz, felmagasztalják és nagy dicsőségre emelik (Iz 53,13). Himnusz jellegű zárószakasz hirdeti a 4. Ebed-Jahve énekben az Úr szolgájának végső győzelmét. Világosság és megelégteltetés tölti el, szenvedésével megigazultságot szerez, és osztályrészül kapja azokat, akikért odaadta életét, akiknek vétkeit hordozta, és majd bűneikért esdedel (Iz 53,12). A szent város felett az Úr dicsősége ragyog: Népek jönnek világhosszághoz, királyok a benne támadt fényességhez (Iz 60,2-3).

Nem hiányozhatik a harmadik prófétai tanú szerepében **J e r e m i á s**. Elsősorban saját elszenvedett gyötrelmeivel példázza a szenvedő Messiást, és egy-egy szövegével mindig ott szerepel szentmisénk és az officium nagyböjti olvasmányai között. A vágóhídra hurcolt szelíd bárány képe (Jer 11,19) klasszikusan jelzi a Megváltó kiszolgáltatottságát, egyben pedig a Jelenésekben győzelmesen megjelenített Bárányt. A gonoszok ellen mondott prófétai feddőbeszédék és az ellenük szórt jankiáltások visszhangzanak Jézusnak a farizeusok ellen elmondott jankbeszédében (Mt 23). Képei előre hirdetik Jeruzsálem végpusztulását és a végítéletet (Mt 24). A próféta keserű panasza: „Rászedtél, Uram! S én hagytam, hogy rászedj... Az Úr szava mindennap gyalázatomra vált és csufságomra” (Jer 20,7.8), párhuzamra talált annak a Jézusnak halálra való készülődésében, aki a Getszemáni majorban „remegni és gyötrődni kezdett, és halálos szomorúság fogta el lelkét” (Mk 14,32.33). Bosszúállást sürgető szava, saját életének megátkozása már aligha tekinthető mintának az apostoli egyháztól megrajzolt Krisztus-képnél: „Amikor szidalmazták, nem viszonozta a szidalmakat; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta magát az igazságos bíróra” (1Pét 2,23). Az igazságos bíró viszont azonos lehet az Úrral, akit úgy dicsőít Jeremiás, mint aki „kiszabadította a szegény lelkét a gonoszok kezéből”, és mint „hős harcos melléje állt” (Jer 20,11). Szép kép arról, hogy a passzív erényeken nevelődött lelki nagyság, a végső kitartás és a törhetetlen reménység meg nem szégyenül. Ott találjuk nála a Vigasztalások könyvében a fiait sirató Ráchelt, akit megvigasztal az Úr: „Aki szétszórta Izraelt, össze is gyűjti, és úgy őrzi mint pásztor a nyáját” (Jer 31,10). „Igen, jönnek a napok, amikor új szövetséget kötök Izrael házával és Juda házával” (Jer 31,31). „Abban az időben igaz sarjat sarjasztok Dávidnak, aki jogot és igazságot teremt az országban. Azokban a napokban megszabadul Juda és biztonságban él Jeruzsálem. És ez lesz a név, ahogyan a várost hívják: Az Úr a mi igazságunk;” (Jer 33,15-16). Csupa olyan erőt árasztó prófétai kép, mely jól emlékeztet az Isten országát közénk elhozó Jézusra és a mennyei Jeruzsálemre, ahol majd velünk lakik az Isten, és letöröl szemünkről minden könnyet (Jel 21,3-4).

Képek és jelek

Nagy biztonsággal idézünk prófétai szövegeket, sorolunk fel párhuzamokat. Közben többnyire feledjük, hogy „töredékes ismeretünk és prófétálásunk, tükörképben való homályos látásunk“ mellett (vö. 1Kor 13,9.12) jelen állapotunkban a szent jelek és nagy képek jobban segítenek előre minket, mint a készen kapott prófétai mondatok. A képek és jelek javarészt ószövetségi eredetűek. Isten Fia azonban új tartalmat ad nekik: így a megtisztulás, a világosság, a lelki táplálék, az új, Istentől jövő élet. Vegyük sorra a legfőbb képeket és jeleket.

Íme az Isten Báránya! – hallották a János tanítványok mesterüktől csakúgy, mint mi minden szentáldozás előtt. Az ószövetségi „szelíd bárány“ kép (Jer 11,19) újszövetségi, mélyebb értelmet kap a Keresztelő ajkán. Értelmét a patmoszi látnok, a Keresztelő tanítványa fejtegeti a Jelenések könyvében. „Méltó a Bárány, akit megöltek, hogy övé legyen a hatalom, a gazdagság, a bölcsesség, az erő, a tisztelet, a dicsőség és az áldás“ (Jel 5,12). Egyenértékű a vízió Ezekiel nagy látomásával, ahol a próféta elmondja, hogy ellentétben Izrael hatalmaskodó pásztoraival egykor maga Isten gondoskodik népéről mint pásztor a nyájáról: „Szemlét tartok juhaim fölött, amelyek szétszóródtak. Összegyűjtöm és hazavezérelm őket. Megkeresem az elveszettet, visszaterelem az elszéledtet, bekötözöm a sérültet, ápolom a beteget, a kövér és egészséges fölött meg őrködöm“ (Ez 34,12kk). Jézus, a Jópásztor ezt a képet alkalmazza magára (Jn 10,2kk), és – nyilván Ez 34,17 figyelembevételével: „igazságot teszek a juhok között, a kosok és a bakok között“ – tud az evangélium arról, hogy az ítéletkor a Pásztor-királynak jobbára és baljára állítják a juhokat és a bakokat (Mt 25,32), hogy döntsön sorsuk fölött. Felvette képtárába a hasonlatot Péter, az első „főpásztor“ is: „Mint tévelygő juhok megtértetek lelketek pásztorához és oltalmazójához – ad pastorem et episcopum animarum vestrarum“ (1Pét 2,25). Ugyancsak ő tud az ítéletről, amikor majd „megjelenik a legfőbb pásztor“ (1 Pt 5,4).

Elmélkedő megfontolást igényelnek a többi képek is. Így az Istennek új temploma, amelyet leronthatnak, de Jézus – mint saját testének templomát – harmadnapra felépíti feltámadásában (Jn 2,19). Az új Jeruzsálem a Bárány hitese (= az Egyház mint Krisztus jegyese!), amelyet az Isten dicsősége ragyog be, világossága pedig a Bárány (Jel 22,22.23). A kereszt életadó szent jelvény a pusztában szabadulásként magasba emelt kígyó jelének mintájára (Jn 3,14). Manna helyett új életadó és élő Kenyér (Jn 6,35), igaz Szőlőtő (Jn 15,1), Kenyér, amely az ő Teste a világ életéért, és az Újszövetség kelyhe az ő Vérével, amelyet kiont mindnyájunkért (Mt 26,26kk). Belőle kell innunk halálát hirdetve, amíg el nem jön (1Kor 11,26), hogy egykor az Atya országában az újat ihassuk vele és választottaival (Mt 26,29).

Zárja a jelekről szóló fejtegetést a Héber-levél Krisztus képe, és benne ennek az apostoli időkből keletkezett prédikációnak ószövetségi vonatkozása.

sokban gazdag szimbolikája. A próféták után most a beteljesedés végső korszakában Fia által szól hozzánk az Úr: őt tette meg a mindenség örökösévé, általa teremtette a világot (Zsid 1,1). Zsoltáridézetek halmaza emeli Jézust az angyali karok fölé. Hitvallásunk „követe és főpapja, Jézus” Mózeset messze meghaladó dicsőségben áll az Isten házában élén (Zsid 3,1-3). Az Újszövetség kiváló Főpapja (a levél kései keletkezése idején már szabad volt a pap és főpap szót a főpapoktól halálra adott Úrral kapcsolatban emlegetni!) áthatolt az egeken, mert Isten tette főpappá Melkizedek rendje szerint (Zsid 4,14; 5,10). Ott ül a mennyben „a Fölség trónjának jobbján” (Zsid 8,1). Ő a reánk váró javak főpapja, aki a saját vérével megnyitott és megszentelt új szentélyben örök megváltást szerzett nekünk (Zsid 9,11.12), „testének feláldozásával egyszer s mindenkorra megszentelődtünk” (Zsid 10,10).

Mesternek és Úrnak hívtok

Jézus kérésére a tanítványok beszámolnak a „közvéleményről”, hogy kinek tartják az emberek az Emberfiát. A véleményekhez Jézus nem fűz megjegyzést. Pétert azonban boldognak hirdeti és kitünteti, amikor Krisztusnak és az élő Isten Fiának vallja. A tanítványoknak megtiltja, hogy Messiásként hirdessék, mert ismeri földies reményeiket. Még mennybemenetele előtt is azt kérdezik tőle: „Uram, mostanában állítod helyre Izrael országát?” Földi uralkodó nem akart soha lenni. Elmenekült egyedül a hegyre imádságos magányba, amikor királlyá akarták tenni (Jn 6,15). A legfőbb hatalom képviselőjének kérdésére nyíltan vallja, hogy országa nem e világból való, hiszen akkor harcra kelneknék érte szolgálói (Jn 18,36), nyilván az a tizenkét légió is több angyalsereg, amely kijárna neki, de akkor hogy teljesedne be az Írás, hogy így kell történnie? (Mt 26,53.54). Mindvégig tudatában marad azonban nagy küldetésének, amellyel „az Atya mindent a kezébe adott, s hogy Istentől jött és Istenhez tér vissza” (Jn 13,3). Amikor alázattal az utolsó szolga feladatát vállalja a lábmosásnál (Jn 13), mert szolgálíni jött, nem magát kiszolgáltatni (Mt 20,28). Nem rejti el isteni öndatát: „Ti Mesternek és Úrnak hívtok, s jól teszitek, mert az vagyok... Én az Úr és Mester mostam meg lábatokat, mert példát adtam nektek” (Jn 13, 13-14).

Az alázatos Krisztus példájáról – főleg a konstantini érától kezdve – gyakran megfélemezett a hatalom és dicsőség útját járó egyház, a sok, első helyért versenyző tanítvány, apostol és apostolutód. Töretlen maradt viszont az a térdelő csodálat, amellyel a korai egyház még a kereszt szegényfáján is főpapi és királyi ruhákba burkolta Jézust, aki mindvégig Úrnak és Mesternek mutatkozott. A hívők serege mindenkor irgaloméért kiáltott a Kyrios felé. Péterrel omlott lábai elé és kérte: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!” (Lk 5,8). „Egyedül te vagy a Szent, te vagy az Úr, te vagy a Legfőnségesebb, Jézus Krisztus” – hirdeti róla a szentmise Gloria éneke. Korunk öntörvényűségben kíván élni, önmagán kívül más úrról nem szívesen tud, mindent teljesít-

mény szerint mér le és értékel. A megcsúfolt tekintély bátorságát veszítette, és Jézust – lelkipásztori „bölcsségtől” vezetve – mint „nagy Testvérünket és legjobb Barátunkat” próbáljuk elfogadhatóvá tenni. Húsvét döntő élménye tudatában megfeledekzhetünk-e arról a Krisztusról, akinek nevét hordozzuk a „keresztény” névvel és méltósággal, és akinek nevében minden imádságunkat zárjuk („aki élisz és uralkodik mindörökké”)? Feledhetjük-e az „ég felhőiben” vagyis apokaliptikus dicsőségben ítéletre érkező Urunkat, akinek halálát és feltámadását hirdetjük, amíg el nem jön? Eljövetele az idők végén közömbös lehet neked? Saját életed minden nappal elközelgő vége arra int: Imádjuk az Urat, aki Királya mindazoknak, akik itt a földön élnek.

Láttuk az ószövetségi szent iratokban a Messiást: hatalmas jogarát kinyújtja Sionból az Úr, hogy uralkodjék ellenségei felett, mert születése óta övé a királyi méltóság a szent hegyen (Zsolt 110,2-3). Előttünk áll az újszövetségi szent könyvekben „a dicsőség Atyja, aki nagyszerű erejét Krisztusban mutatta meg, amikor a halálból feltámasztotta, s a mennyben jobbjára ültette, minden fejedelemségnek, hatalomnak, erőnek és uralomnak, s minden néven nevezhető méltóságnak fölébe emelte, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendőben is” (Ef 1,17.20-21). Osztozunk a Messiás-király nevében és méltóságában mi megkeresztelt hívek, akik az Úr eljövételének boldog reménységében élünk itt Egyházában, mert tudjuk: „Az Atya mindeneket a Fiúnak lába alá vetett, őt magát pedig az egész Egyház fejévé tette. Az Egyház Krisztus teste és az ő teljessége, aki teljessé tesz mindenkben mindent” (Ef 1,22). Istennek örökösei, Krisztusnak társörökösei vagyunk. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk. De ennek az életnek szenvedései nem mérhetőek az eljövendő dicsőséghez, amely majd megnyilvánul rajtunk! (Róm 8,17-18).

Hegyi György

AZ ÓSZÖVETSÉGI OLVASMÁNYOK SZEREPE A SZENTMISÉBEN

A II. Vatikáni Zsinat nyitottá tette az utat a teljes Szentírás használatához a liturgiában. A lelkipásztori tevékenység minden területén különleges elsőbbséget biztosított az Isten igéjének.

A Zsinat első okmányának kibocsátása óta több mint húsz esztendő telt el. Mit ért el a liturgikus megújulás? Van abban igazság, hogy ennyi idő kevés a hatékonyság leméréséhez. Főként ha számításba vesszük, hogy az utolsó reform a liturgia terén V. Piusz pápasága alatt, 1570-ben történt. Mit jelent ehhez a 4 évszázadhoz a közelmúlt 20–21 esztendő?